

Costa del Sol
Málaga · Granada · Almería

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

Dit is de Costa del Sol

De Costa del Sol in cijfers

Eten en drinken

Kompas van de Costa del Sol

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

Málaga en omgeving

Málaga

Grandioze uitzichtpunten – **de vestingen van Málaga**

Constant langs de zee – **het strand van Málaga**

Antequera

3 Een koning op het houten pad – **Caminito del Rey**

4 Een zee van rotsen – **El Torcal de Antequera**

De westelijke Costa del Sol en Ronda

Torremolinos

Benalmádena

Mijas

Fuengirola

Marbella

5 Een wit dorp als in een plaatjesboek – **de straatjes van Casares**

6 Groot-Brittannië aan het eind van de zonnekust – **Gibraltar**

Estepona

Ronda

7 Naar de bodem van de kloof – **de Tajo van Ronda**

De oostelijke Costa del Sol

Vélez-Málaga

Torrox

8 Witte dorpen, woeste bergen – **rondrit door de Axarquía**

Nerja

Maro

9 Spookkastelen in de karst – **de Cueva de Nerja**

Frigiliana

Almuñécar

10 Langs de steile kust – **van Maro naar Cerro Gordo**

Salobreña

Granada en de Alpujarras

Granada

11 Een sprookjespaleis uit Duizend-en-een-nacht – **het Alhambra**

12 Ruige bergen, eenzame plaatsen – **door de Alpujarras**

Almería en de Cabo de Gata

Almería

13 Citadel boven de zee – **de Alcazaba van Almería**

San Miguel de Cabo de Gata

San José

14

Pittoreske stranden – met de fiets naar de Cabo de Gata

Rodalquilar

Agua Amarga

Níjar

15

Puur natuur – Cala de San Pedro

Mojácar

Reisinformatie

Hoe zegt u?

Register

Fotoverantwoording/colofon

Herinner je je deze nog?

Het belangrijkste eerst

Terug in de tijd van Duizend-en-een-nacht

Kalief of sultane – welke gedaante kies je om in de massieve en toch sierlijke burchten van Málaga, Almería of Granada je intrek te nemen? Dat wordt vermoedelijk niks. Maar in de dorpen van de Alpujarras kun je in een Moorse ambiance overnachten, zoals het gewone volk.

'Graná', goed voor je hart

Granada raakt je hart, een aparte dimensie: Alhambra, Albayzín, Generalife ... Je wordt niet moe van het wandelen door 'Graná', zo noemen de inwoners hun stad. Wat wel moe maakt is het voortdurende heuvel op, heuvel af, maar dat is klaarblijkelijk ook goed voor je hart.

De markten

Bang voor dode vissen? Dan is het niks voor jou of je maakt je snel uit de voeten bij de verse waar uit het water. Maar zo mis je de kans, het uitgebreide (nou vooruit, voormalige) leven in de zee te leren kennen. Als

troost: subtropische vruchten zien er ook mooi uit.

In de voetsporen van Peter O'Toole

De Arabieren zijn terug! Met tulband en fez verklede figuranten bevolken de Alcazaba van Almería. In 1962 veranderde de provincie voor een paar maanden in de onafhankelijke staat, waarvan de Britse officier Lawrence van Arabië droomde. Geniet nog een keer van Peter O'Toole in zijn meesterlijke rol op het witte doek. Dan zul je bij de treinoverval de Playa de las Amoladeras herkennen.

Poëtische inspiratie

Rode en zwarte aarde, onverharde paden en midden in de woestijn de goudmijnen van Rodalquilar. Het perfecte podium voor het opborrelen van gevoelens of het verzinken in perfecte eenzaamheid. De verschillen tussen arm en rijk aan de Cabo de Gata inspireerden in de jaren 1920 de dichter Federico García Lorca tot zijn tragedie *Bloedbruiloft*.

Slopen die boel!

Een onrechtmatig opgetrokken groot hotel aan de Playa del Algarrobico in het natuurbeschermingsgebied Cabo de Gata moet op last van de rechter weer worden gesloopt. De tijd van illegaal bouwen en steekpenningen ter verkrijging van illegale vergunningen lijkt voorbij. En dat is maar goed ook.

Wat Andalusiërs raakt en opwindt

Water. Daarvan is er gewoonweg niet genoeg. De boeren hebben water nodig. Hier groeit immers de groente voor half Europa, tomaten en komkommers voor de winter. Maar zonder water geen tomaten. O ja, de golfterreinen hebben ook water nodig. En de toeristen douchen graag. De geraniums in de

patio's hebben water nodig ... Door de EU gesubsidieerde zeewaterontziltingsinstallaties zouden een remedie zijn, als er geen corrupte politici en industriëlen waren die het geld in eigen zak steken. En daarmee zijn we bij het volgende thema, waar Andalusiërs zich echt over opwinden ...

Mijn favoriete witte dorpen

Sportschoenen aan en de bergen in! Ooit leefden de mensen hier liever in bergdorpen dan aan de kust. Alleen al vanwege de piraten. De mooiste witte dorpen zijn voor mij Casares, Mijas en Frigiliana.

Een strand voor mij alleen

Nadien moest ik naar de schoenmaker: sandalen verzolen, alstublieft! In ieder geval had ik het helemaal voor mij alleen, Cala de Enmedio: door de zee uitgeslepen rotsformaties, waarvan de schoonheid niet verslijt.

Op mijn vijftiende stapte ik in de trein om de zee te leren kennen. Sindsdien ben ik permanent op reis – en ik schrijf. Om mijn vrienden deelgenoot te maken van mijn leven als passant, waarin een bezoek aan de bakker tot een expeditie kan uitgroeien.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

@ anwbmedia@anwb.nl

Dit is de Costa del Sol

De zonnebril is een verplichte accessoire aan de Costa del Sol – het hele jaar door. Het beste klimaat van Europa, korte winters en door de bergen en de bries vanaf de Middellandse Zee niet te hete zomers. Zon in overvloed van de azuurblauwe lucht – de kust leeft van deze mythe. Van Gibraltar tot aan Cabo de Gata en diep het achterland in, waar de met witte dorpen bestrooide bergketens elkaar de hand reiken, natuurschoon is er voldoende te ontdekken en openhartige mensen, die unieke ervaringen ook graag met vreemdelingen delen, omdat ook zij ooit als nieuwkomers hier zijn gestrand.

Suikerrietvelden zu hotelcomplexen

De visie van de jaren 1950, kleine vissers- en boerendorpen – en enkele hotelexploitanten – door toerisme aan welstand te helpen, bleek heel kortzichtig. Fruitplantages, groentetuinen en suikerrietvelden veranderden in de overbekende muur van hotels, appartementenblokken en restaurants, die de kuststrook voor een groot deel omzoomt. Niemand heeft zich voldoende gerealiseerd hoe deze ooit liefelijke en eenzame landstreek zou veranderen, wanneer er elke zomer omstreeks twee miljoen gasten doorheen trekken. Zo ontstond een paradijs voor iedereen voor die luxe met een strandbed met zonnehoed, zonnebrandolie en waaier begint en met koud bier, sangria en *tinto de verano* (rode wijn met limonade) eindigt.

Puur natuur

Maar dat is nog lang niet alles: enkele van de best geconserveerde natuurlandschappen van heel Spanje liggen aan de Andalusische Middellandse Zeekust en het achterland ervan. Behalve het nationale park Sierra Nevada, een intact hooggebergtelandschap in het grensgebied van de provincies Granada en Almería, liggen er langs de Costa del Sol talrijke

gebieden, die zeer geschikt zijn voor het eco- en actieve toerisme. Wie berglandschappen of steile kusten graag te voet, op de rug van een paard of op een mountainbike verkent, zal het hier naar de zin hebben. Alleen al de provincie Málaga bezit vier natuurparken, die vanwege hun landschappelijke schoonheid, hun verzorgde toestand en hun flora en fauna opmerkelijk zijn. Daartoe behoren de Montes de Málaga, de Sierra de las Nieves en de natuurparken van Grazalema en Los Alcornocales in het westen aan de grens van de provincie Cádiz. Tot de provincie Almería behoort een van de mooiste stukken kust van heel Andalusië, het natuurpark Cabo de Gata, een ongerepte landstreek van vulkanische oorsprong met enkele kleine vissersdorpen en idyllische strandbaaien.

Cultuur en folklore

Eeuwen geleden brachten de Moren een cultuur van licht en kleuren, van tuinen en water naar het land, waarvan de sporen in heel Andalusië nog steeds te bewonderen zijn, niet alleen in alcazabas en monumentale gebouwen, maar ook in de witte dorpen achter de kust, ware musea van de volksarchitectuur en volkscultuur.

Aan de Costa del Sol betreed je een wereld van licht en kleuren.

Misschien heeft het ook wel te maken met het klimaat en de ongedwongen manier van leven, dat hier veel tradities in stand worden gehouden en folklore tot het leven van alledag behoort, zowel in de stad

als in het kleinste dorp. Het zou een wonder zijn, wanneer je geen bedevaart of een zeeprocessie tegenkomt. Gedurende de passieweek beheerst een hartstochtelijke mengeling van smart en vreugde de straten van Málaga, Granada en Almería. Muziek is een essentieel bestanddeel van de festiviteiten. Een bijzondere belevenis van Andalusische folklore bieden de *pandas de verdiales*, miniorkesten, waartoe viool, gitaar, tamboerijn en castagnetten behoren en die uitnodigen tot meezingen en meedansen. Het hoogtepnt vormt echter de Andalusische flamencotraditie, sinds 2010 op de werelderfgoedlijst van de UNESCO. Geniet daarvan in een *tablaó* of een *peña*, bijvoorbeeld in de Albayzín of op de Sacromonte in Granada.

Corruptie en duurzaamheid

Toerisme brengt niet alleen rijkdom, maar ook corruptie en speculatie, die wederom armoede genereren. Deze vicieuze cirkel wordt zichtbaar in bouwruïnes en hotelskeletten, die aan de kusten hun armen pathetisch in de lucht steken. Sommige projecten lokten met onmetelijke winsten en ruïneerden complete families. Politici en beheerders belandden in de gevangenis vanwege bedrog en verduistering van publieke gelden. Menigeen droomde van een sprookjeskasteel en moest toekijken hoe spaargelden verdampten. Gelukkig werd deze bouwgekte afgeremd. De toeristische ontwikkeling heeft voor een langzamer ritme gekozen, gericht op duurzaamheid en de essentie van reizen, die meer met ontdekken en dromen te maken heeft.

De Costa del Sol in cijfers

8

euro per dag kost een paar ligstoelen inclusief parasol aan het strand.

14

km scheiden de Andalusische Middellandse Zeekust van Afrika.

33

natuurbeschermingsgebieden zijn de provincies Málaga, Granada en Almería rijk.

55

% van de Andalusische jongeren is werkloos.

70

monumentale passiealtaren trekken ter gelegenheid van de Semana Santa door Málaga.

95

% van de Andalusiërs is op papier katholiek – let wel: op papier.

280

km² woestijn ligt in het achterland van de Costa de Almería – de Woestijn van Tabernas.

320

dagen zonneshijn verwarmen de Costa del Sol elk jaar.

470

km lang is de Andalusische Middellandse Zeekust – daarvan behoren 160 km tot de Costa del Sol.

600

strandtenten verzorgen badgasten in de provincies Málaga, Granada en Almería.

781

jaar lang heersten de Arabieren over delen van Andalusië.

3482

meter hoog is de ten zuiden van Granada gelegen Mulhacén – de hoogste berg van het Iberisch Schiereiland.

150.000

permanente gasten verblijven aan de Costa del Sol.

570.000

inwoners heeft Málaga, de grootste stad van de Costa del Sol.

2.500.000

bezoekers bezichtigen jaarlijks het Alhambra – de Moorse burcht in Granada.

36
musea biedt Málaga, de
museumstad.

Eten en drinken

Voor de Andalusiërs is eten iets essentieels en heel vaak iets zeer communicatiefs, want een maaltijd in de familiekring of met vrienden heeft praktisch een ritueel karakter en is een hoogtepunt van de dag, van de week of de maand. Meestal spreekt men met elkaar af in een restaurant, een tapastent of een van de *chiringuitos* aan het strand. Deze kiosken of strandrestaurants zijn niet weg te denken van de Costa del Sol.

Spaarzaam ontbijt

's Morgens wordt in Andalusië gewoonlijk niet veel gegeten. Meestal bestaat het eerste ontbijt uit vers geperste sinaasappelsap of sterke koffie. Zo nu en dan neemt men een zoet stuk gebak (*bollo*) of een biscuitje. De Spaanse koffie is overigens uitstekend, vergelijkbaar met een Italiaanse espresso of – met melk – met een caffè latte. Zodra laat in de ochtend de honger opkomt, is er een tweede ontbijt, dat dikwijls in een bar wordt genuttigd. Het is de tijd van de eerste tapas: een stuk *tortilla española* (aardappelomelet) of een belegd broodje (*bocadillo*). Daarna gaat men ook in Andalusië meestal weer vlug naar kantoor ... geglobaliseerde wereld.

ANDALUSIË DOET ETEN EN DRINKEN

Comida casera: dit is burgermanskost – en van prima kwaliteit. In eigen keuken bereid, zonder gebruik te maken van kant-en-klare industrieproducten, en meestal is het ook goedkoop.

Stevige kost uit de bergen: lam, geit of wild, meestal gemarineerd met kruiden en knoflook, gaan de pan in, evenals de ossenstaart. Uit de omgeving van Ronda komen vele soorten lekkere vleeswaren (*embutidos*), en de ham (*jamón*) uit de Alpujarras (provincie Granada) is om de vingers bij af te likken. Daar komen ook heerlijke geitenkazen vandaan.

Wijnen uit Andalusië: overal in Andalusië zijn goede droge tafelwijnen verkrijgbaar uit lokale wijnbouwgebieden. Zoeter zijn de wijnen uit Málaga, die meestal bij het nagerecht worden ontkurkt.

Calamares, brasems et cetera: het Middellandse Zeegebied verwent zijn bewoners met verse vis en eersteklas zeevruchten.

Spijzen uit het paradijs: wat de streek rond Málaga en Granada bijzonder maakt, zijn tropische vruchten, die hier in overvloed groeien – mango, avocado, papaya, cherimoya, lychee ...

Siësta en copieus middageten?

De langdurige middagpauze tussen 13/14 en 16/17 uur met genoeglijk middageten en aansluitend middagdutje behoort tot het verleden! Tenminste in de steden. In de dorpen zul je nog steeds deze doodse stilte in de straatjes beleven. Vooral in hartje zomer, als iedereen zich binnen de huiselijke vier muren tegen de hitte beschermt. Restaurants zijn 's middags meestal tussen 13 en 16 uur geopend. En vaak bieden ze dan een *menú del día*, een driegangenmenu van de dag voor een speciale prijs – soms inclusief drankje.

Uitgebreid avondeten

Het avondeten begint zelden voor 21 uur. In restaurants zijn de tafels meestal pas om 22 uur bezet. Wie weinig honger heeft, kan in plaats daarvan een Andalusische bar bezoeken, een combinatie van kroeg en café. Daar worden heerlijke tapas geserveerd in verschillende varianten. Voor twee personen kan een grotere portie ofwel *ración* worden besteld.

Tapas

De Spaanse 'hapjes' zijn wereldberoemd geworden, meer dan dat: een cult. Hun oorsprong was een koninklijke instructie aan de kasteleins, de soldaten bij elk alcoholisch drankje op een bordje – dat op het glas moest worden gezet (*tapear* = toedekken) – iets eetbaars te verstrekken. Ze zouden dan niet zo snel bezopen worden. In Granada (en in sommige drinkgelegenheden in Málaga en Almería) is het nog steeds gebruikelijk zulke tapas gratis bij een besteld drankje te serveren. Maar doorgaans maakt de gast een keuze uit tapas op lange menukaarten en betaalt daarvoor.

Spaanse obers zijn ware geheugenkunstenaars. Ze kennen de hele menukaart uit hun hoofd, en die is vaak buitengewoon uitgebreid. Maar vraag ze niet deze op te noemen. Dan wordt het hele verhaal namelijk als een litanie opgedreund. Dus zo'n vijftien visgerechten, verder soepen en voorgerechten en vervolgens nog de typisch Andalusische specialiteiten die overal te verkrijgen zijn. En dit alles zo supersnel, dat zelfs Spaanstalige bezoekers maar de helft verstaan.

GAZPACHO ANDALUZ

Deze koude Andalusische groentesoep behoort tot mijn lievelingsgerechten; op warme zomerdagen is hij bijzonder verfrissend.

Ingrediënten voor 4 personen

500 g tomaten (heel rijp)
1/2 slangkomkommer
1 ui
1 teen knoflook
1 groene paprika
wat brood (van de vorige dag)
olijfolie, wijnazijn, zout

Bereiding

Alle ingrediënten klein snijden en met een staafmixer pureren. Tot slot met olijfolie, azijn en zout op smaak brengen. Voor het opdienen een aantal uren koud bewaren. Daar doe je brood, tomaten, komkommer, paprika bij,

alles in kleine blokjes, zogenaamde *tropezones*.

Olijfolie uit Andalusië

Verspreid over de heuvels in het achterland van de Costa del Sol staan miljoenen knoestige olijfbomen. Andalusië behoort tot 's werelds belangrijkste producenten van olijfolie. Eeuwenlang was het een basislevensmiddel, vooral van de boeren en arme bevolkingsgroepen. Nu geldt het als gezond en levensverlengend. Kwaliteit en smaakvarianten zijn onovertroffen. Overtuig jezelf, bij voorkeur al bij het ontbijt, door getoast brood met olijfolie en gepureerde tomaat te bestellen.

Kompas van de Costa del Sol

Málaga en omgeving

Als je kon leren om jezelf opnieuw uit te vinden, was Málaga de beste leermeester. De geboortestad van Pablo Picasso hechtte veel waarde aan cultuur en stampde het ene museum na het andere uit de grond van het gesaneerde oude centrum. De haven, op de hitlijst van moderne cruiseschepen, herrees in de gedaante van een stijlvolle wandelpromenade als een feniks uit de as. Stadsstranden garanderen kwaliteitsrecreatie en geschiedenis wordt monumentaal tastbaar, ook in het nabije Antequera. De natuur mag niet worden vergeten. Want die is een ware belevens.

Málaga

📖 G 5, kaart blz. 18

Een mooiere ligging voor een stad bestaat niet! Aan de ene kant de Middellandse Zee en aan de andere rijzen de bergen op, de Montes de Málaga. In de beschutting van de baai vestigden zich hier aan de Middellandse Zee al vroeg Feniciërs, Grieken en Romeinen. Nu biedt de metropool met circa 570.000 inwoners een boeiende mix van charmante en morbide plekken, een chique haven voor cruiseschepen, oude visserswijken en een cosmopolitische, mede door de universiteit bepaalde flair. En over iedereen waakt een duizendjarig Arabisch burchtcomplex.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Oudestadsflair

Hoofdstraat in het oude centrum is de Calle Marqués de Larios; in de zijstraten vind je talloze tavernes en bars. Met veel EU-geld werd de historische bouwsubstantie in de complete oude stadskern weer verfraaid: daaronder talrijke statige huizen in de stijl van de voorlaatste eeuwwisseling. Overdag is het ensemble een winkelparadijs, 's nachts slenteren de mensen hoofdzakelijk door de Calle Granada.

Een symbool van Málaga is de **kathedraal** 🏰, die in de 16e-18e eeuw op een moskee werd opgetrokken (ma.-vr. 10-18, za. 10-17 uur, zon en feestdagen alleen tijdens de mis, met museum € 5). Vanaf het dak heb je een spectaculair panoramisch uitzicht (www.arsmalaga.es, rondleiding elke 30 min., di.-zo. 11-13, 16/17/18-19/20/21 uur, € 6/3). Als een aanhangsel staat aangrenzend de Iglesia del Sagrario, met een gotisch-isabellijns portaal dat aanvankelijk als ingang van de kathedraal was bedoeld.

De natuur in

Málaga bezit bomen, zo oud en zo mooi, dat je ze zou willen omarmen! Vanaf de – overwegend droge – rivierbedding van de Río Guadalmedina tot aan de

stierengevechtarena strekt zich een lange, groene boulevard uit tussen het oude centrum en het havengebied. Aan de **Alameda Principal** 2 met zijn bloemenkiosken overschaduwden oeroude, onaantrekkelijke ficusbomen de straat. Het verlengstuk hiervan, de meerbaans **Paseo del Parque** 3, wordt versierd met subtropische plantsoenen en representatieve historische gebouwen: het imposante Palacio de la Aduana ontstond eind 18e, begin 19e eeuw als zetel van de douanedienst en herbergt tegenwoordig het **Museo de Málaga** 4 (zie ook). Het nabije **stadhuis** 5 uit 1919 valt op door zijn suikergoedachtig speelse gevel. Aan het einde van de boulevard staat de **Plaza de Toros** 6, een arena uit 1876 in neomudegarstijl.

Aan de Alameda Principal bevindt zich een van de oudste tabernas van de stad, **Antigua Casa de Guardia** 1: een smalle, lange pijpenla met een oude houten toog, waarover al heel wat glasjes zijn gereikt, getapt uit de wijnvaten, die tegen de muur zijn opgetast. Daarbij wat gamba's of mosselen. Dat hoort hier nou eenmaal zo. Al sinds 1840 (Principal 18, www.antiguacasadeguardia.net, ma.-do. 10-22, vr., za. 10-22.45, zo. 11-15 uur).

Shopping aan de haven

Je voelt meteen wie hier zal worden ontvangen: Aan de Muelle 1 genaamde pier wachten flaneerboulevards met winkels en restaurants op de passagiers van de cruiseschepen. In een nieuw gebouw informeert het **Museo de Alborania/ Aula del Mar** 7 over de biologische diversiteit, cultuur en geschiedenis van de Alboránzee (www.museoalborania.com, 1. juli-10. sept. dag. 11-14, 17-20, rest van het jaar ma.-wo. 10.30-14, do.-zo. 10.30-14, 16.30-18.30 uur, € 7/5). Geleende objecten uit het beroemde Parijse moederhuis toont het **Centre Pompidou Málaga** 8 onder een kleurrijke glazen kubus (www.centrepompidou-malaga.eu, wo.-ma. 9.30-20 uur, € 7/4, zo. vanaf 16 uur gratis).

Het MAUS-project (Málaga Arte Urbano en el Soho) is een initiatief van de gemeente, die het imago van de vroeger louche havenwijk Soho met kunst wil verbeteren: muziek, dans, theater, fotografie, schilder- en beeldhouwkunst.

MUSEA

Een reis door de tijd

Zonder hoofd, maar voor de rest welgevormd nodigt tussen prachtige arcades en geurige sinaasappelbomen de dame des huizes je uit om binnen te komen – de Romeinse *Dama de la Aduana* werd gevonden bij de bouw van het neoclassicistische douanegebouw. Het nieuwe museum voor kunst en archeologie, **Museo de Málaga (MMA)** , met ongeveer 2250 objecten het grootste van Andalusië, laat al op zijn uitnodigende binnenplaats de essentie van deze cultuurstad voelbaar worden.

Plaza de la Aduana s/n, www.museosdeandalucia.es/cultura/museos/MMA, zon- en feestdagen 9-15, di.-za. half juni-half sept. 9-15, rest van het jaar 9-20 uur, € 1,50, voor EU-burgers toegang gratis

STREET-ART

Richt je blik omhoog! In Málaga's kunstenaarswijk Soho (www.sohomlg.com) hebben jonge kunstenaars veel gevels fantastisch beschilderd, evenals de betonnen boorden van de rivier. Elke eerste zaterdag van de maand nodigt de creatiefmarkt **Made in Soho** in de

Calle Tomás de Heredia uit tot grasduinen. Het non plus ultra van jonge kunst is echter het museum **Centro de Arte Contemporáneo** ¹⁰ in een oude markthal (Alemania s/n, www.cacmalaga.eu, di.-zo. 10-20 uur, toegang gratis)!

De schilder en zijn vrouwen

Wist je dat Pablo Picasso in 1885 in Málaga is geboren? De stad eert hem met een museum, het **Museo Picasso Málaga (MPM)** ⁹. Bijzonder trots is het huis op het portret van Olga Kokhlova, Picasso's eerste vrouw: ze houdt hun zoon Paolo in haar armen. Er zijn ook tekeningen, schilderijen en beelden te zien van andere vrouwen van Picasso. Het barokke grafelijk paleis inclusief bijgebouwen biedt plaats aan 276 kunstwerken en staat op de fundamenten van de stadsgeschiedenis.

San Agustín 15, www.museopicassomalaga.org, dag. nov.-feb. 10-18, mrt.-juni en sept., okt. 10-19, juli, aug. 10-20 uur, € 7-10, studenten/senioren € 5, zo. 2 uur voor sluitingstijd toegang gratis

MÁLAGA

Bezienswaardig

- 1 Kathedraal
- 2 Alameda Principal
- 3 Paseo del Parque
- 4 Museo de Málaga
- 5 Stadhuis
- 6 Plaza de Toros
- 7 Museo de Alborania/Aula del Mar
- 8 Pompidou Málaga
- 9 Museo Picasso Málaga
- 10 Centro de Arte Contemporáneo
- 11 Museo Carmen Thyssen Málaga
- 12 Museo Interactivo de la Música de Málaga
- 13 Begraafplaats San Miguel
- 14 Engelse begraafplaats
- 15 Museo Estatal Ruso de San Petersburgo

- 16 La Térmica
- 17 Alcazaba
- 18 Coracha
- 19 Gibralfaroburcht
- 20 Romeins theater
- 21 Vuurtoren

Overnachten

- 1 Hotel Trébol
- 2 Valeria
- 3 Parador del Gibralfaro

Eten en drinken

- 1 Antigua Casa de Guardia
- 2 El Chinitas
- 3 Taverna Uvedoble
- 4 Casa Aranda
- 5 Mercado de la Merced
- 6 Parador Málaga Gibralfaro

Winkelen

- 1 Made in Soho
- 2 Calle Marqués de Larios
- 3 Mercado de Atarazanas

Uitgaan

- 1 El Pimpi
- 2 Café Calle de Bruselas
- 3 Arte Flamenco Kelipé
- 4 Piscina Lounge
- 5 AC Málaga Palacio
- 6 Hotel Larios
- 7 Sallés Hotel

Actief

- 1 Málaga Bike Tours
- 2 Bike2Málaga
- 3 Laboratorio de Sabores

4 Spain Food Sherpas

De collectie van de barones

Het **Museo Carmen Thyssen Málaga** ■ presenteert in een renaissancepaleis circa 200 werken van Spaanse kunstenaars. Het accent ligt op de 19e eeuw: romantiek, costumbrismo en naturalisme zijn ruim vertegenwoordigd.

Compañía 10, www.carmenthyssenmalaga.org, di.-zo. 10-20 uur, € 6, incl. speciale tentoonstelling € 9, zo. vanaf 17 uur toegang gratis

Museum à la carte

Raak maar aan! In het interactieve muziekmuseum **Museo Interactivo de la Música de Málaga (MIMMA)** ¹² mag je trommelen totdat de muren van het oude Palacio de las Navas schudden. Klanklab, dansuitvoeringen, concerten en instrumentale cursussen.

Beatas 15, www.musicaenaccion.com, 25. juni-6. sept. ma. 10.30-16, di.-zo. 10.30-19.30, rest van het jaar ma. 10-16, di.-zo. 10-19 uur, € 4/3, tot 6 jaar toegang gratis

HOU JE VAN MORBIDE CHARME?

Neem een kijkje in het rijk der doden! De **begraafplaats San Miguel** ¹³ maakt indruk door monumentale grafmonumenten en tempelachtige familiegrafkelders (Cementerio San Miguel, Plaza del Patrocinio s/n, cementeriodesanmiguel.malaga.eu, dag. 10-14, 16-18 uur, toegang gratis). De kleine **Engelse begraafplaats** ¹⁴ met oeroude boomreuzen oogt daarentegen betoverd (Cementerio Inglés, Avenida de Prías 1, cementerioinglesmalaga.org, di.-zo. 10-14, € 3/2).

Russische kunst in alle facetten

In het **Museo Estatal Ruso de San Petersburgo** ¹⁵, een filiaal van het Russische Staatsmuseum, vermengen zich in een oude tabakfabriek Byzantijnse iconen met Sovjet-Russisch sociaal realisme.

Tabacalera, Avda. de Sor Teresa Prats s/n, Bus Nr. 16 vanaf Alameda Principal, Station Tabacalera, www.coleccionmuseoruso.es, di.-zo. 9.30-20 uur, permanente tentoonstelling 6/3.€ 50, tot 18 jaar en zo. vanaf 16 uur toegang gratis

ETEN, SHOPPEN, SLAPEN

Overnachten

Het leven vindt buiten plaats!

Hotel Trébol

De kamers zijn klein, maar netjes, de douches vrij krap. Maar voor het bed is er voldoende ruimte, en wie wil in Málaga nou op de kamer blijven? Het leukste is: de mooie markthal is heel dichtbij!

Moreno Carbonero 3, tel. 952 60 87 02, www.hoteltrebol.com, 2 pk € 49-59

Andalusisch dakterras

Valeria

Pas uit het ei gekropen – en nu al een ster. Málaga's tuinen dienden als deco-inspiratie voor het in 2016 geopende boetiekhotel. De clou ligt op het dak: een zwembad met een weids uitzicht.

Pl. del Poeta Alfonso Canales, 5, hoek Pl. de la Marina, tel. 952 06 04 01, www.room-matehotels.com, 2 pk € 100-200, ontbijt € 9

Exclusief hotel boven de stad

Parador del Gibralfaro

De hotelketen van de staat is uitstekend, van de kamers tot de gastronomie. Dat geldt ook voor het gebouw van natuursteen aan de Gibralfaro – met terrassen, tuincomplex en zwembad.

Monte Gibralfaro, tel. 952 22 19 02, www.parador.es, 2 pk € 120-188, ontbijt € 18, menu € 32

Eten en drinken

De bese visgerechten

El Chinitas

Goede sfeer, bediening en een folkloristisch tintje. De verse vis, schaaldieren en vlees- en rijstgerechten zijn uitstekend. Met terras. Het restaurant is een klassieker in de gastronomische scene van de stad.

Moreno Monroy 4-6, tel. 952 21 09 72, www.elchinitas.com, dag. 13-16, 20-24 uur, circa € 35

Maar eens iets anders

Taverna Uvedoble

Willie Orellana staar zelf achter het fornuis en vindt het leuk nieuwe gerechten te creëren. Hij biedt heerlijke tapas en salades. Tot de klassiekers van het

restaurant horen de *fideos negros tostados con calamaritos*, gebraden zwarte pasta met inktvisjes.

Císter 15, tel. 951 24 84 78, www.uedobletaberna.com, ma.-za. 12.30-16, 20-24 uur, ca. € 15-20, tapas vanaf € 2,50

Heet en vet

Casa Aranda 4

Een heel straatje compleet met plastic stoelen: hier alleen maar mensen kijken is een stuk Málaga beleven, ietwat afgezonderd van de gebruikelijke veel betreden paden. Bij de koffie en chocolade worden *churros* geserveerd.

Herrería del Rey 3, www.casa-aranda.net, ma.-za. 7/8-13, 17-21, zo./feestdagen 8-12, 17-21 uur, vanaf € 3

Typisch voor Málaga is *ajoblanco*, een koude soep van amandelen, knoflook, brood, olijfolie en water, heel verfrissend in de zomer. *Gazpachuelo* daarentegen wordt warm gegeten: het recept verfijnt visbouillon met mayonaisse van eidooier, olijfolie en knoflook.

Churros zijn familie van de oliebol: soezenbeslag spiraalvormig in hete olie gefrituurd en in stukken gesneden.

Winkelen

Modestraat

Calle Marqués de Larios

In deze centrale, van de Plaza de Marina (dicht bij de haven) naar de Plaza de la Constitución voerende voetgangerszone tref je de ene modezaak naast de andere aan, erboven prachtig gedecoreerd de voor Málaga karakteristieke gevels uit eind 19e eeuw. Hetzelfde geldt voor de zijstraatjes met tal van kleding- en schoenwinkels, waaronder ook designwinkels.

LEVENDIG BURGERCENTRUM

Het grote oude gebouwencomplex **La Térmica** wil als moderne denktank ook voor ruimte in het hoofd zorgen. Want het begrip cultuur wordt hier ruim opgevat: de thema's reiken van videokunst tot Urban Gardening en Chinese geneeskunst met tentoonstellingen, optredens, cursussen en workshops. Elke eerste vrijdag van de maand komt men vanaf 19 uur naar de **nachtelijke cultuurvlooiemarkt** (Avda. de los Guindos 48, vanaf Pl. de la Marina bus 16 naar Santa Paula 40 naar Pacífico/Diputación, www.latermicamalaga.com, ma.-za. 8-22, zo. 10-21 uur).

1

Grandioze uitzichtpunten – de vestingen van Málaga

Ze zijn meer dan dan duizend jaar oud en in duizend jaar is geen indrukwekkender bouwwerk in Málaga opgetrokken: de machtige citadellen uit de Moorse tijd liggen op de stadsheuvels en lijken tot op de huidige dag de haven te bewaken.

Al in de Punisch-Fenicische tijd bevond zich naar verluidt een wachtpost op de Gibralfaroheugel. De naam, afgeleid van *yabal* (Arabisch 'berg') en *faruh* (Grieks 'vuurtoren'), herinnert vermoedelijk aan een **vuurbaken**, dat ooit vanaf de berg de schepen de weg wees naar de baai van Málaga.

Met zekerheid wilden de Moren, die hier ooit de scepter zwaaiden, hun gast met enige verwarring welkom heten. Hij wist nooit wat hem achter de volgende poortdoorgang verwachtte. En natuurlijk hielden de soldaten van de islamitische stadhouder van Málaga hem voortdurend in de gaten ... Het pad slingert heuvelop, deels zigzaggend en door knikvormig of labyrintisch aangelegde poorttorens, zodra men de **Alcazaba** heeft betreden.

Een voorproefje op het Alhambra

Door verschillende tuinen en binnenplaatsen beland je in het bovenste gedeelte van de burcht en in het Nasridenpaleis. In de huidige vorm stamt het grotendeels uit de 14e eeuw. De belangrijkste bouwfase van de gehele Alcazaba dateert van de 11e eeuw: De taifakoning Badis uit het geslacht van de in Granada heersende Ziriden gaf in 1057 opdracht tot de bouw. En uit die tijd stamt nog de intieme woonwijk de Alcazaba, die rond drie binnenplaatsen is gegroepeerd. Vanaf 1179 maakte Málaga deel uit van het rijk van de Nasriden, tot de katholieke koning Fernando de vesting tijdens de *Reconquista* op 19 augustus 1487 veroverde.

Omhoog over de Gibralfaro

De burcht op de top van de heuvel diende om de Alcazaba aan de landzijde te verdedigen. Daarheen voerde oorspronkelijk een versterkte gang, de **Coracha** ¹⁸. Tegenwoordig loopt het pad langs de buitenmuur hiervan. Ongeveer 200 m voor de **Gibralfaroburcht** ¹⁹ ligt een uitzichtpunt: je kijkt uit over de haven en de nieuwe strandpromenades, die zich tot Torremolinos uitstrekken. Helemaal boven aangekomen geniet je vanaf de muur van de Gibralfaroburcht van een nog fraaier uitzicht over de stad en omgeving tot aan de bergen.

Het eerste Moorse fort werd onder de Omayyadische emir van Córdoba Abd ar-Rahman I (758-788) opgetrokken op de top van de Gibralfaro. De muren en gebouwen die bewaard zijn gebleven, stammen echter uit de 14e eeuw, uit de tijd van de Nasridische heerser Yusuf I van Granada. In de burcht besteedt een kleine tentoonstelling aandacht aan de vroegere militaire functie. Wapens, uniformen en landkaarten uit verschillende periodes maken duidelijk dat de bezoekers van de haven van Málaga niet altijd met zulke vredelievende bedoelingen kwamen als de huidige cruisevarenden.

Uit de tijd van keizer Augustus

Aan de voet van de Alcazaba werken archeologen al jaren aan de reconstructie van een **Romeins theater** ²⁰. En inmiddels is de omvang van het complex weer goed voorstelbaar. Hoewel menige steen voor de bouw van de vesting werd gebruikt. Het theater, dat tot in de 3e eeuw in gebruik was, wordt sinds enkele jaren ook weer voor voorstellingen gebruikt. Een bezoekerscentrum bij de ingang informeert over de geschiedenis van het complex.

Typisch Moors: hoefijzerbogen met florale stucdecoratie.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Alcazaba 17/Gibralfaro: Alcazabilla s/n, tel. 630 93 29 87, dag. 9-18 (in de zomer tot 20) uur, € 2,20, combikaartje € 3,55 (2 dagen geldig), zo. vanaf 14 uur toegang gratis. Het inwendige van de Alcazaba is bovendien bereikbaar met een **lift**, die achter het stadhuis vertrekt (di.-zo.). Reken voor de klim omhoog, vanaf de voet van de heuvel naar de vesting Gibralfaro, 30 min. Bus 35 rijdt vanaf de Alameda Principal naar boven: ma.-vr. 7-19, za., zo., feestdagen 11-14, 16-19 uur elke 30-45 min.

Romeins theater 20: Alcazabilla 8, tel. 951 50 11 15, di.-za. 10-18, zo. 10-16 uur, rondleidingen na tel. afspraak, toegang gratis

Eten en drinken

Iets beneden de Gibralfaroburcht staat omgeven door pijnbomen het hotel **Parador Málaga Gibralfaro 6**. Op het terras kun je bijkomen van de klim en genieten van het uitzicht.

Uitneembare kaart: G 5 | kaart blz. 18

MEET & EAT

Specialiteiten uit Málaga en de hele wereld naast elkaar te serveren: dat is het nieuwe concept van de meer dan 20 stallen in de markthal **Mercado de la Merced 5**. Ook de sociaal geëngageerde buurtbewoners ontmoeten elkaar in het gastronomische en culturele centrum van hun stadswijk Lagunillas. In de omgeving vind je ook interessante muurschilderingen en graffiti (Merced 4, www.mercadomercad.com, dag. 11-1/2 uur).

Mediterrane markthal

Mercado de Atarazanas 3

De markthal staat op de plaats van de Arabische werven. De oosters aandoende hoofdpoot stamt uit de 13e eeuw. Het gebouw is een pareltje, maar de hoofdzaak vormen de bergen dode vissen, de gamba's, sinaasappels, noten, amandelen en nog veel meer ...

Atarazanas s/n, ma.-za. 9-14 uur

Uitgaan

Het middelpunt van het uitgaansleven wordt gevormd door de Calle Granada, de Plaza Uncibay, de Plaza de la Merced en de omgeving van de kathedraal – en in de zomer de stranden van La Malagueta, El Palo en El Pedregalejo. Ook op de nieuwe havenpier gaat men flaneren, een ijsje eten, dineren en cocktails slurpen.

Trendy gelegenheid

El Pimpi

Authentieke taberna met foto's van de beroemdheden die hier in de loop van de decenia wat hebben gedronken. Geliefd is het reusachtige terras met uitzicht op de Alcazaba. Aangrenzend bij La Sole del Pimpi (tel. 952 22 89 90, www.lasoledelpimpi.es, ma.-do. 20-2, vr.-zo. 12-3 uur) gaat avantgardistisch design samen met creatieve kookkunst, Hulp biedt de bartender met zijn cocktails. Zo smaakt Málaga!

Granada 62, tel. 952 22 54 03, www.elpimpi.com, dag. 10-2 uur

Dramatische muziek en indrukwekkende processies zorgen in de Passieweek voor aangrijpende taferelen, die ook buitenstaanders niet koud laten. Elke broederschap draagt twee tronos, een Christus- en een Maria-altaar.

Alternatieve sfeer

Café Calle de Bruselas

Deze tapasgelegenheid (menu vanaf € 10) verandert 's avonds in een bar voor jongeren. Gedeeltelijk gaypubliek. Pal aan de ruime Plaza de la Merced, die al honderd jaar geleden als centrum van het nachtleven van Málaga gold.

Pl. de la Merced 16, tel. 952 60 39 48, zo.-do. 9-2, vr., za. 9-3 uur

Andalusische klanken

Centro de Arte Flamenco Kelipé

Wie in Málaga van echte flamenco wil genieten, gaat naar Kelipé. Authentieke flamenco met zang, dans en livemuziek. Ook dans- en gitaarworkshops.

Muro de la Puerta Nueva 10, tel. 692 82 98 85, www.kelipe.net, demonstraties wo., vr., za. 21 uur, € 24,20 incl. drankje

Actief

Fietstochten en fietsverhuur

Málaga Bike Tours

Voor rondritten op eigen houtje en tochten met gids door Málaga of ook in de bergen.

Pasaje Talavera 3/hoek Trinidad Grund 4, tel. 606 97 85 13, www.malagabiketours.eu, tocht van 4 uur € 25/20

Bike2Málaga

Ook fietstaxi's en tochten.

Pl. del Poeta Alfonso Canales (Vendeja 6), tel. 650 67 70 63, www.biketoursmalaga.com, dag. 10-19/20 uur, vanaf € 5/halve dag

INFO

Oficinas de Turismo: Pl. de la Marina 11, tel. 951 92 60 20; Avda. de Cervantes 1, tel. 951 92 72 05; www.malagaturismo.com, dag. 9/10-18/20 uur; info op de luchthaven en op het station.

Oficina Junta de Andalucía: Pl. de la Constitución 7, tel. 951 30 89 11, www.andalucia.org, ma.-vr. 9-19.30, za., zo., feestdagen 9.30-15 uur

Luchthaven:

Treinen: Estación Central María Zambrano, www.renfe.es, s. ook

Langeafstandsbussen: Estación Central de Autobuses, tel. 952 35 00 61, www.estabus.emtsam.es

Regionale bussen: Estación Muelle Heredia, Avda. Manuel Agustín Heredia (bij de Pl. de la Marina), www.ctmam.es. verbindingen met Torremolinos, Fuengirola, Mijas, Nerja etc., ► blz. 112

Stadsbussen: EMT, tel. 902 52 72 00, www.emtmalaga.es, enkele rit € 1,30,

Tarjeta Bus (10 ritten/elke 1 uur geldig incl. overstappen) € 8,30.
Dienstregelingen in de Alameda Principal 15, in het busstation en in
toeristenbureaus

Veerboten: ► blz. 113

In warme zomernachten is het dakterras van een hotel de ideale plek om van het uitzicht over de stad en de zee te genieten. Ook niet-hotelgasten zijn hier welkom om bij tapas en wijn te relaxen: **Piscina Lounge** 🌟 (Hotel Molina Lario, Molina Lario 20-22), **AC Málaga Palacio** 🌟 (Cortina del Muelle 1), **Hotel Room Mate Larios** 🌟 (Marqués de Larios 2), **Sallés Hotel Málaga Centro** 🌟 (Mármoles 6).

EVENEMENTEN

Semana Santa: aan de processies van de Heilige Week – bijzonder mooi op ma., wo. en do. – nemen 35 broederschappen deel met 70 *tronos* geheten passiealtaren.

KOOKWORKSHOPS

De smaak van de vakantie mee naar huis nemen. Of traditionele tapas, innovatieve creaties of vegetarische recepten, de koks van **Laboratorio de Sabores** 🌟 (Duquesa de Parcent 6, tel. 951 39 14 87, www.laboratoriodesabores.com) of **Spain Food Sherpas** 🌟 (Marqués de Larios 18, tel. 952 21 03 07, www.spainfoodsherpas.com) wijden je in in de geheimen van de gourmethoofstad Málaga.